

Arbeten utförda inom landskapets naturreservat, naturminnen och andra skyddsobjekt år 2004

Ålands
landskapsregering

Miljöbyrån 2004

Naturresevat

Brändö: *Blåskären – Salungarna – Stora Bredgrundet*

Översyn och strandstädning samt sjöfågelinventering utförd av på orten bosatt tillsyningsman enligt särskilda direktiv.

Eckerö: *Träsket*

Ej åtgärder detta år.

Östra Rödklobb

Ej åtgärder detta år.

Södra Uddhagarna

Kontroll av biotoper för ev. senare åtgärder.

Norra Uddhagarna

Kontroll av biotoper för ev. senare åtgärder.

Finström: *Almskogen*

Översyn av anläggningar.
Slätter.

Prästgårdsnüset

Översyn av stängsel och skyltar.
Betesdjur i båda fållorna, ungnöt. (Se bilaga).
Gallring av det täta granbeståndet i områdets nordsluttning, samt gallring i nordväst. Røjning av nypon och sly i områdets nordöstra del. Røjning av hasselskott i söder.

Föglö:***Björkör***

Översyn av skyltar och anläggningar. Städning av stränderna på hemlandet och Kolderskär.

Kvigor som betesdjur på hela hemlandet utom tunet, på gårdstunet under sensommaren. (Se bilaga).

Slätter på gårdstunet och ängarna. Røjning kring rökbastun samt väster om potatislandet.

Arbetena utförda av tillsyningsmannen som anställdes för perioden 1.6 – 31.8.2003.

Nya skorstenar murades ovan vattentaket på mangårdsbyggnaden av entreprenör i augusti.

I övrigt sköts byggningarna enligt särskilt program av byråns timmerman; det löpande underhållet på Björkör i huvudsak av tillsyningsmannen.

Brättö

Översyn av skyltar utförd av på orten bosatt tillsyningsman.

Granö

Översyn av skyltar utförd av på orten bosatt tillsyningsman.

Norra Hastersboda

Ej åtgärder

Sandön

Översyn av skyltar utförd av på orten bosatt tillsyningsman.

Geta:***Höckböleholmen***

Trädgallringen fortsatte i områdets södra och centrala delar..

Slätter av naturstigen och vassen söder om Lastarudden.

Nytt stängsel byggdes efter att en kviga förolyckats i Hovträsk.

Betesdjur, kalvar och får (Se bilaga).

Hammarland:***Svartnö – Kaja***

Ej åtgärder detta år.

Lökö

Ej åtgärder detta år

Ängessjö

Ej åtgärder detta år.

Jomala:***Iriskärret***

Översyn av gränsmärken, städning, reparation av spången
Fortsatt kontroll och uppföljning av irisbeståndets tillstånd gjordes:
Läget stabilt och oförändrat gentemot tidigare år.
Polisanmälan gjordes i anledning av att ett bo av den särskilt
skyddsvärda arten mindre hackspett hade raserats, samt
skadegörelse av spången i området.

Lövdal

Översyn.

Ramsholmen

Översyn och underhåll av anläggningar.
Slätter av området har utförts enligt särskilt program.
Under våren stängslades den tillandning som tidigare enbart varit
ett ”vasshav” i områdets nordöstra del som en del av betesmarken.
På hösten rensade trafikavdelningen vägtrumman och diket till
området.
Under hösten röjdes och avverkades i den täta albården längs den
västra stranden, samt slyröjdes området söder om gården (nypon
och hasselskott).
Betesdjur: kvigor. (Se bilaga).

Moren

En röjningsinsats utfördes under vintern. Vid uppföljning under
sommaren konstaterades att effekten varit god.

Kumlinge:***Blacksund***

Ej åtgärder detta år.

Näset

Ej åtgärder detta år.

Kökar:***Karlbyådarna sälskyddsområde***

Inventering av sälbeståndet utförd av vilt – och fiskeriforskningsinstitutet. Inom regionen finns ca 1900 gråsäl.

Idö

Slätter, rydning och tillsyn utförd av på orten bosatta tillsyningsmän, liksom skottröjning av Idö skäret och ängen. Albeståndet på strandängen av Idöskäret avverkades. Ytterligare röjdes övre delen av den ursprungliga slätterytan mot områdets gamla nordgräns. Betesdjur, kalvar. (Se bilaga).

Sandskär (Hellsö)

Översyn utförd av på orten bosatt tillsyningsman enligt särskilda direktiv.

Östra Långskär – Sandskär

Översyn utförd av på orten bosatt tillsyningsman enligt särskilda direktiv. Röjning utfördes av "civiltjänstgörare" under 10 dagar. Betesdjur: Får (Se bilaga).

Lemland:***Bistorp stenåkrar***

Ej åtgärder detta år.

Herrön

Översyn av anläggningar och regelbunden gräsklippning.
 Röjningar och avverkningar utfördes i den sk. "lunden" söder om vägen till fågeltornet.
 Slätter.
 Utedasset renoverades.
 Får på bete i olika fållor. (Se bilaga).

Nåtö**A. Skärgården**

Översyn av anläggningar och städning av stränder vid rastplatser och grillar.
 Fortsatt röjning av naturstigen på Jungfruskär samt upparbetning av vindfällena under våren.
 Slätter utfördes på Senskär, Jungfruskär och Idholm.
 Hamling företogs i östra ängen samt Norrbacka och på gården.
 Betesdjur: Får (Se bilaga).

B. Hemlandet

Översyn av anläggningar utförd. Strandstädning och skötsel av rastplatser. Slätter av odlingsmarken och ängarna företogs enligt särskilt program. Hamling företogs i östra ängen samt på Norrbacka och på gården. (Uppföljning av Lifeprojektet)
 Betesdjur:
 Kvigor på Östra betet.
 Får växelbetade Rosklev/Harskatan/Norrbacksläten. (Se bilaga).
Byggningarna sköts enligt särskilt program.

Stora Löskär – Vitfågelskär

Översyn av anläggningar.

Lumparland:***Skag***

Översyn under vårvintern.

Mariehamn:***Espholm***

Smärre kompletterande avverknings- och röjningsinsatser utfördes under vårvintern/våren.

Betesdjur: Får (Se bilaga).

Saltvik:***Boxö***

Översyn utförd av på orten bosatt tillsyningsman enligt särskilda direktiv.

Betesdjur(kvigor), samt slåtter på Öjen . (Se bil.)

Länsmansgrund

Översyn utförd av på orten bosatt tillsyningsman enligt särskilda direktiv.

Åsgårda stenåkrar

Ej åtgärder detta år.

Sund:***Fjärdsjär – Harrgrund***

Översyn.

Lillnäsberget – Tingö

Översyn.

Slåtter på ängen nedanför branten på Lillnäsberget utförd av på orten bosatt tillsyningsman.

Prästgårdsskogen

Översyn och röjning av vägen i områdets nordöstra del utförd av på orten bosatt tillsyningsman.

Vårdö:***Gloet***

Ej åtgärder

Hemdäl

Ej åtgärder

Skålklobbarna

Ej åtgärder

Översyn av naturminnen

1. Källskärskannan	Kökar	38/1925	-
2. Slånbestånd	Mariehamn	15/1934	-
3. Hamnholmseken	Saltvik	15/1934	-
4. Tall	Eckerö	31/1970	-
5. Björk	Jomala	32/1970	-
6. Popplar	Finström		Översyn
7. Askar	Jomala	12/2000	-
8. Stenåkern ”Stenögat”	Saltvik	55/1993	-
9. Ek, flyttblock	Saltvik	31/1994	-
10. Lövträdsallé	Saltvik	30/1996	-

Fågelskyddsområden (Enl. 26§ JL) (ÅFS 31/1985)

Se bilaga.

Fågelskyddsområdena är utmärkta med av landskapsstyrelsen godkända skyltar. Årlig översyn skall utföras av jaktvårdsföreningarna. Efter den 1.1.1999 ankommer övervakningen av fågelskyddsområdena på skogsbruksbyrån eftersom områdena inrättas med stöd av jaktlagen (med undantag av NATURA 2000 områden).

Avtalsområden enligt naturvårdslagen som inte inrättats till naturreservat

Avtalsområde: Brändö, Jurmo, Norrön (Carina Malm) havsörn och gammal skog

Avtalsområde: Föglö, Hastersboda (Edgar Helin) havsörn och gammal skog

Avtalsområde: Vårdö, Simskåla, Stenverka (Jan Karlsson) havsörn och gammal skog

Avtalsområde: Vårdö, Vårdöby, (B.Björklund) havsörn och gammal skog

Avtalsområde: Utängarna, Gottby, (B. Eriksson) Guckuskobestånd.

Övriga skyddsobjekt

Efter överenskommelse med markägaren har miljöbyrån utfört begränsade skötselåtgärder inom följande områden:

Skötselområde: Hammarland, Bovik, guckusko. Bevakning av område i samband med vägombyggnad. Beslut om rätt till intrång på ensk. föredragning.

Skötselområde: Hammarland, Mörby, guckusko. Översyn.

Skötselområde: Jomala, Ingby, guckusko, flugblomster. Ej åtgärder

Mariehamn den 31 december 2004

Håkan Slotte

Jörgen Eriksson

Nedan:

”Precisionsröjning” för att öka den biologiska mångfalden: Kärrknipproten (*Epipactis palustris*) gynnades märkbart av att åtgärder vidtogs under vårvintern i Moren, Västansunda.

ÅLANDS NATURRESERVAT

Per den 31.12.2004

Reservat	Kommun	Inr. år	Samhällsägt		Privatägt		ÅFS
			land ha	vatten ha	land ha	vatten ha	
1 Ramsholmen	Jomala	1925	-	-	13	-	36/25 31/74
2 Mangelbo (Almskogen)	Finström	1931 1987 ^o	- 1	- -	- -	- -	32/87
3 Svartnö-Kaja	Hammarland	1939	46	98	-	-	29/87
4 Espholm	Mariehamn	1943	7	-	-	-	30/87
5 Nätö-Jungfruskär	Lemland	1964 1985 ^o 1992 ^o	- - 120	- - 427	- - -	- - -	- 47/92 24/66 28/74 3/03
6 Björkör	Föglö	1966 2003	220	6536	-	-	3/03
7 Sandskär	Kökar	1971 1996 ^o	- 13	- -	- -	- -	9/71 27/96
8 Lövdal	Jomala	1974	-	-	1	-	57/74
9 Granö	Föglö	1975 1985 ^{oo} 1996 ^{oo}	- - -	- - -	- - 80	- - -	- 44/85 67/96
10 Långskär-Sandskär	Kökar	1978 1985 ^o	- 96	- 263	- -	- -	- 31/88
11 Länsmansgrund	Saltvik	1979	55	100	-	-	33/87
12 Blåskär etc	Brändö	1980	38	296	-	-	4/80
13 Lökskär	Lemland	1980	13	52	-	-	8/80
14 Iriskärret	Jomala	1981	-	-	2	-	45/81
15 Lillnäsberget-Tingö	Sund	1982 1991 ^o 1995 ^{o*}	- - 100	- - 211	- - -	- - -	- - 34/95
16 Fjärdskär, Harrgrund	Sund	1986	3	-	-	-	12/86
17 Herröskatan	Lemland	1987	27	86	-	-	31/87
18 Östra Rödklobb	Eckerö	1988	10	-	-	-	28/88
19 Bråttö	Föglö	1988 1992 [*] 1999 ^o	- - -	- - -	- - 44	- - -	- - 66/99
20 N. Hastersboda	Föglö	1988	-	-	5	-	30/88

Ålands landareal = 148.130 hektar
 Naturskyddad landareal = 1.682 hektar = 1,13 %
 Medelstorlek, landareal = 41,02 hektar

^o förstorat

^{oo} förlängd fredning

* ändrade gränser eller bestämmelser

ÅLANDS NATURRESERVAT (Fortsättning)

Per den 31.12.2004

Reservat	Kommun	Inr. år	Samhällsägt		Privatägt		ÅFS
			land ha	vatten ha	land ha	vatten ha	
21 Boxö	Saltvik	1988	-	-	-	-	-
		1996 ^o	306	1091			28/96
22 Skag	Lumparland	1989	-	-	16	-	32/89
23 Idö	Kökar	1989	20	-	-	-	69/89
24 Hemdal	Vårdö	1990	-	-	7	-	15/90
25 Prästgårdsnäset	Finström	1992	-	-	33	-	55/92
26 Åsgårda Sten- åkrar	Saltvik	1994	51	-	6	-	2/94
27 Höckböle- holmen	Geta	1994	-	-	-	-	3/94
		2000 ^o	23	-	-	-	74/00
28 Skålklobbarna	Vårdö	1994	11	195	-	-	80/94
29 Lökö	Hammarland	1997	-	-	11	-	21/97
30 Bistorp Stenåkrar	Lemland	1997	14	-	-	-	46/97
31 Träsket	Eckerö	1998	-	-	71	-	21/98
32 Karlbyådarna, sälskyddsområde	Kökar	1998	-	-	3	670	15/98
33 Gloet	Vårdö	1998	-	-	31	-	119/98
34 Blacksund	Kumlinge	1999	-	-	28	-	60/99
35 Sandön	Föglö	2001	-	-	37	-	15/01
36 Näset	Kumlinge	2001	34	-	-	-	16/01
37 Södra Uddhagarna	Eckerö	2001	-	-	10	-	67/01
38 Ängessjö	Hammarland	2001	-	-	10	-	68/01
39 Prästgårdsskogen	Sund	2001	-	-	50	-	69/01
40 Moren	Jomala	2002	-	-	5	-	62/02
41 Norra Uddhagarna	Eckerö	2003	-	-	11	-	22/03
			1208	9355	474	670	

Ålands landareal = 148.130 hektar
 Naturskyddad land-
 areal = 1.682 hektar = 1,13 %
 Medelstorlek, land-
 areal = 41,02 hektar

^o förstorat

^{oo} förlängd fredning

* ändrade gränser eller bestämmelser

FÄGELSKYDDSSOMRÅDEN (26 § JL 31/1985) Per den 31.12.2004

Områdets namn	Kommun	By	Ägare	Areal, ha	Beslutsdatum	Gäller t.o.m.
Rnr					Dnr	
Holmgrundet och Långnäsgrundet Rnr 5:6 Torp	Eckerö	Torp	Astrids Bengts 22270 ECKERÖ	1	18/12-80 2194/216-80 21/2-91 112 Nm1 11/1-96 20 Nm1	31/7-90 31/7-95 Tills vidare
Långviksgrundet Kyrkoby samfällighet	Eckerö	Kyrkoby	Brage Eklund Kyrkoby samfällt 22270 ECKERÖ	1,2	27/6-86 2932/359-86 19/1-93 28 Nm1	31/7-90 Tills vidare
Brännholmsgrundet Rnr 1:1 Bastö	Finström	Bastö	Gunlög Höglund	2	10/5-83 B.D. 2657/245-83	Tills vidare
Ekholmsgrundet Rnr 1:16 Ekholm	Finström	Bastö	Ulf och Stefan Perander Bastö 22310 PÅLSBÖLE	1,5	12/10-88 B.D. 7573/803-87 19/1-93 30 Nm1	31/7-92 Tills vidare
Gadden Månsas Norrstu Rnr 4:9	Brändö	Jurmö	Runar Strandvall	4	30/1-90 Dnr Nm1-03-89-381	Tills vidare
Hamnholmsgrunden Vestergård 1:19	Brändö	Brändö	Brändö församling 22920 BRÄNDÖ	0,8	14.5.1996 Dnr Nm1-35-967-37	Tills vidare
Träskholmsbådan Vestergård 1:19	Brändö	Brändö	Brändö församling 22920 BRÄNDÖ	1	14.5.1996 Dnr Nm1-35-96-37	Tills vidare
Gräsören Gloskärsörarna	Kökar	Karlby	Ls genom gåva	3,0 ha	14.8.2002 ÅFS 61/2002	Tills vidare
Rättgrundet	Mariehamn	Mariehamn	Mariehamns stad och Vesterkalmare delägarlag	13,3 ha	3.9.2003 ÅFS 62/2003	Tills vidare

Ålands i lag fredade NATURMINNEN

Per den 31.12.2004

Nr	Naturminne	Fredat år	Kommun	Författningssamling
1	Källskärskannan	1925	Kökar	ÅFS 38/25
2	Slånbestånd	1934	Mariehamns stad	ÅFS 15/34
3	Hamnholmseken	1934	Saltvik	ÅFS 15/34
4	Tall	1970	Eckerö	ÅFS 31/70
5	Björk	1970	Jomala	ÅFS 32/70
6	Popplar	1974	Finström	
7	4 askar	1981	Jomala	ÅFS 44/81 och 12/2000
8	Stenåkern "Stenögat"	1993	Saltvik	ÅFS 55/93
9	Ek, flyttblock	1994	Saltvik	ÅFS 31/94
10	Allé i Nääs	1996	Saltvik	ÅFS 30/96

Skyddad natur på Åland

(per 31.12. 2004)

- Naturreservat
- ▲ Naturminne
- Avtalsområde
- ★ Fågelskyddsområde
- ▼ Sälskyddsområde

0 5 10 15 kilometer

 Åland's landskapsregering
Millsbyrå

DJURHÅLLNINGEN PÅ LANDSKAPETS NATURRESERVAT år 2004

<i>Betesområde</i>	<i>Betesfälla</i>	<i>Djurägare</i>	<i>Antal djur</i>	<i>Slag av djur</i>	<i>Betesperiod</i>	<i>Anm.</i>
Nätö	Östra betet	Ingmar Karlsson	15	Kvigor	3.6-16.9	-
”	Harskatan V.*	Vailet Fagerström		Får + lamm Totalt 20 tackor och 39 lamm	9.6-22.9	*markerade områden utgjorde växelbeten sinsemellan. Se närmare inl. rapport
”	Harskatan Ö.*	”	”	Får + lamm	9.6-22.9	
”	Rosklev*	”	”	Får + lamm	9.6-22.9	1 lamm försvann spårlost
”	Norrbacksläten *	”	”	”	9.6-22.9	Bete sist; efter slätter, 15.7
”	Senskär	E.Jansén	6	Får	14.8-6.11	
”	Idholm	”	6	Får	14.8-6.11	
Ramsholmen	Hela	Ingmar Karlsson	4	Kvigor	29.5-26.8	Togs in tidigt pga. att djuren skulle kalva
Björkör	Hemlandet	Jomala gård	7	Kvigor	4.6-12.10	Gårdstunet betades på sensommaren Ängarna betades, även slätter..
Idö		Henrik Sundberg	7	Kalvar/ kvigor	1.6 – 31.9	Bete efter slättern på slätterytan.
Ö.Långskär	Långskär-Sopskär, Antör, Sälpatthäran, Svinkläpparna	Göran Stenroos	51	Får	28.5-1.10	Varierat antal under perioden på olika öar. Närmare i rapport.
Höckböleholmen	Hela området utom bergen	Anders Sundberg	5/4	Kvigor/ Tackor-Lamm	29.5-30.9	1 kviga drunknade i Hovträsk. Ls. utbetalade ersättning
Prästgårdsnäset	Båda fällorna	Lundbergs, Mangelbo	24	Kvigor	21.5-20.10	-
Herrö	5 olika fällor)	E. Jansén	36	Får	13.5-18.11	De 5 fällorna växelbetades enl. betesrapport
Espholm	Hela området, även stadens del S.om vägen	Elof Josefsson	43 25+18	Får Tackor+lamm	6.6-1.10	Flera lamm dog av okänd anledning
Boxö Öjen		Allan Gustafsson	6	Hereford-kvigor	9.6-30.9	Finns plats för flere betesdjur